

2. stupeň

Dějepis

Ročník	Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VI.	<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti • pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány 	<p>Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na časové ose a v historické mapě • řadí hlavní epochy v chronologickém sledu 	<p>Historický čas a prostor</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost • uvede příklady archeologických kultur na našem území 	<p>Člověk a lidská společnost v pravěku - výklad vzniku světa a člověka v mýtech a náboženstvích, vědecký výklad vzniku světa a člověka, charakteristika paleolitu, neolitu a doby kovů, vývoj člověka, hlavní rasy a jazyky, významná archeologická naleziště</p>	<p>OSV - komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita - výroba keramiky EV - člověk a příroda</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví 	<p>Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz - Egypt, státy v oblasti Mezopotámie a Předního východu, Indie, Čína, přínos starověkých států pro rozvoj světové kultury</p>	<p>EV - příroda a první civilizace</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<p>Antické Řecko a Řím - nejstarší období řeckých dějin, báje a pověsti, náboženství, způsob života, hospodářství, námořní obchod, kolonizace, význam styků s okolním světem, státní zřízení a způsob života v městských státech - Sparta, Atény, významné osobnosti, Řecko-perské války, peloponéská válka, říše Alexandra Makedonského - přírodní poměry a osídlení Apeninského poloostrova, nejstarší období římských dějin v bájích, pověstech a ve světle vědeckých poznatků, boj o ovládnutí Apeninského poloostrova a Středomoří, Řím v období republiky - státní zřízení, územní rozsah, složení společnosti, krize republiky, občanské války, povstání otroků, Řím v období principátu a císařství - státní zřízení, rozšiřování říše, postavení kolonií, boj proti barbarům</p>	<p>EV - příroda a první civilizace VDO - demokracie, despocie, tyranie, občanská práva MKV - sbližování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu EGS - integrace Evropy</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem 	<p>Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím - řecká kultura - písmo, věda, umění, sport a hry, významné osobnosti, helenistická kultura a její přínos pro evropskou civilizaci - římská kultura - věda, umění, způsob života, náboženství, významné osobnosti - přínos pro evropskou civilizaci</p>	<p>EGV - vliv Říma na raně středověké státy</p>

2. stupeň

Dějepis

Ročník	Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VII.	žák <ul style="list-style-type: none"> • popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • seznámí se s uspořádáním společnosti v době utváření nových států 	Nový etnický obraz Evropy - osídlení Evropy po rozpadu západořímské říše, způsob života barbarských kmenů, přijímání křesťanství	
	<ul style="list-style-type: none"> • porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti 	Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj - slovanské kmeny, počátky politické organizovanosti Slovanů, Sámova říše, říše franská a byzantská, křížové výpravy do Svaté země, Kyjevská Rus Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)	EGV - formování evropských států, klíčové události - vznik Svaté říše římské, křížové výpravy MKV – poznávání jiných kultur
	<ul style="list-style-type: none"> • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka 	Velká Morava a český stát - jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě Křesťanství, papežství, císařství, funkce jednotlivých vrstev	MKV – náš etnický původ
	<ul style="list-style-type: none"> • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti • uvede příklady románské a gotické kultury 	Kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost	EV – historické památky
	<ul style="list-style-type: none"> • vymezí konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám • vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život 	Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou - zemědělství, řemeslná výroba a obchod, vznik měst, struktura středověké společnosti a způsob života jednotlivých vrstev - český stát za posledních Přemyslovců a Lucemburků, hospodářský a kulturní rozvoj za Karla IV. - husitství - průběh, výsledky, významné osobnosti	VDO – Magna charta 1215 - vznik parlamentu MKV – předsudky, stereotypy katolické církve, husitství EV – historické památky
	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a demonstrovuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky 	Zámořské objevy a počátky dobývání světa - průběh a výsledky, poznávání nových civilizací, důsledky pro Evropu	
	<ul style="list-style-type: none"> • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky 	Český stát a velmoci v 15. - 17. století - český stát v období poděbradském a jagelonském - hospodářské, politické, náboženské a kulturní poměry - český stát v předbělohorské době - vznik habsburské monarchie a postavení českých zemí v ní - třicetiletá válka a její důsledky pro naše země a střední Evropu - habsburská monarchie a české země po třicetileté válce	EGV – mírové poselství Jiřího z Poděbrad VDO – rekatolizace, náboženská nesnášenlivost

2. stupeň

Dějepis

Ročník	Výstupy	Učivo	Průřezová témata
VIII.	žák • na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	Český stát a velmocí v 18. - 19. století - habsburská monarchie a české země v 18. století - vláda a reformy Marie terezie a Josefa II. - hospodářský a kulturní rozvoj českých zemí - vývoj v Anglii, francii, rusku a Prusku - střet parlamentarismu s absolutismem	
	• rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	Baroko - barokní kultura (životní styl, architektura, malířství, sochařství, umělecké řemeslo, literatura, hudba, školství) - osvícenství - rozvoj vzdělanosti, vědy, techniky a umění	EV - historické památky
	• objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět, vznik USA - vznik USA - Francouzská revoluce - příčiny, průběh, výsledky - vliv Francouzské revoluce a napoleonských válek na evropské země, uspořádání Evropy po Vídeňském kongresu	VDO - USA, Francouzská revoluce (Listina práv a svobod, ústava) EGS - revoluce USA, Francie, Anglie EV - historické památky
	• vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka - průmyslová revoluce v našich zemích, Rakousku a v Evropě - vznik a formování občanské společnosti	VDO - občanská společnost EV - průmyslová revoluce - dopad na životní prostředí a přírodní zdroje, technické vynálezy
	• porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa - národní obrození - charakteristika jednotlivých etap a hlavních představitelů	MDV - NO - obroda českého jazyka, knihy, noviny
	• charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin • uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů - průběh a výsledky revoluce v roce 1848 v našich zemích a v Evropě - naše země v době Bachova absolutismu a v 60. letech	VDO – revoluce
	• na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva - hlavní představitelé - politický život v českých zemích, formování politického programu	VDO - občanská společnost
	• vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla	Kulturní rozrůzněnost doby - vznik Rakouska – Uherska - občanská válka USA - sjednocení Německa, Itálie - průmyslová revoluce v Evropě a v našich zemích - formování moderní občanské společnosti - kultura občanské společnosti	
	• charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus - charakteristika vývoje v západní, východní a jihovýchodní Evropě, v USA a Japonsku - vývoj v koloniálních a závislých zemích - mezinárodní vztahy, vznik bloků - Trojspolek a Trojdohoda	MKV - rasismus, otrokářství
	• učí se chápat první polovinu 20. století jako období dvou nejničivějších válek	První světová válka a její politické a sociální a kulturní důsledky - cíle jednotlivých válčících států, průběh války, ruské revoluce, domácí a zahraniční odboj	EGS - 1. světová válka jako mezník vývoje
	• učí se chápat okolnosti vzniku ČR, její vnitřní a zahraniční politiku a situaci za první republiky a celkové uspořádání v Evropě	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě, vznik ČSR, její hospodářské-politický vývoj, sociální a národnostní problémy - výsledky války - vznik Československa a jeho mezinárodní postavení - politický systém - hlavní politické strany, jejich cíle a představitelé - vnitřní a zahraniční politika	VDO - volební systém, formy vlády, ČSR - národnostní složení

2. stupeň

Dějepis

Ročník	Výstupy	Učivo	Průřezová témata
IX.	žák <ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a jejich existence pro svět • rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu 	Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20.a 30. letech, totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro ČSR a svět <ul style="list-style-type: none"> - Československo, Evropa a svět ve 20. a 30. letech - vývoj ve Francii, Anglii, USA, Německu a Itálii - vznik SSSR, projevy a důsledky stalinismu - světová hospodářská krize, nástup fašismu - boj demokratických sil v Československu a v Evropě proti totalitním režimům - krize versailleského systému - Mnichovská konference a její důsledky 	MDV - propaganda VDO - totalitní systémy
	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky • rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů, na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv 	Druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války <ul style="list-style-type: none"> - průběh 2. světové války - přepadení Polska, západní Evropy, SSSR, válka v Tichomoří, v severní Africe, Itálii, obrát ve válce, otevření druhé fronty, postupné osvobozování okupovaných zemích, vítězství protihitlerovské koalice - Protektorát Čechy a Morava, vývoj na Slovensku - domácí a zahraniční odboj, činnost československé vlády v exilu - vznik československých jednotek v zahraničí a jejich účast v osvobozovacích bojích - výsledky 2. světové války 	EGV - 2.světová válka jako mezník vývoje MKV - rasismus, lidská solidarita během války VDO+OSV – holocaust MDV - propaganda VDO - totalitní režim EV - průmyslová revoluce a životní prostředí, technické vynálezy
	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa a uvede příklady střetávání obou bloků 	Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření <ul style="list-style-type: none"> - poválečné uspořádání světa - Postupimská konference - mezinárodní postavení Československa a jeho zahraniční politika, postupné začleňování Československa do sféry vlivu SSSR - Marshallův plán a jeho odmítnutí - řešení hospodářských, národnostních a kulturních problémů - politický systém - cíle jednotlivých politických stran a jejich představitelé - rozpad protihitlerovské koalice, rozdělení světa do bloků , zostření mezinárodního napětí, období studené války 	VDO - totalitní režim EGS - Východ a Západ, NATO, Varšavská smlouva EV - zásahy do přírodních poměrů OV - mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy
	<ul style="list-style-type: none"> • učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti 	Vnitřní situace v zemích východního bloku <ul style="list-style-type: none"> - zápas demokratických sil s komunisty - nastolení komunistické totality - únor 1948 - poválečný vývoj v SSSR a v zemích pod jeho vlivem - vývoj v SSSR a v zemích tábora socialismu, krizové jevy, ekonomické problémy - rozpad SSSR a pád komunistických režimů 	VDO - totalitní režim
	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí 	Československo od únorového převratu do roku 1989, vznik ČR <ul style="list-style-type: none"> - Československo v období totality, nastolení totalitního politického systému - teror, politické procesy - změny v průmyslu a v zemědělství - likvidace soukromého sektoru, centrální plánování - uvolnění politického nátlaku koncem 50. a v 60. letech - pokus o reformu v roce 1968, vznik federace - období normalizace - zhroucení a pád komunistického režimu - obnovení pluralitního politického systému a demokracie - obnovení tržního hospodářství - vznik ČR 	VDO - ČSR a komunismus, forma vlády, Listina lidských práv, Charta 77
	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí postavení rozvojových zemí 	Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět <ul style="list-style-type: none"> - hospodářská a politická situace v zemích třetího světa 	VDO – formy vlády, občanské svobody
	<ul style="list-style-type: none"> • prokáže základní orientaci v problémech současného světa 	Problémy současnosti <ul style="list-style-type: none"> - globální problémy lidstva - tvorba a ochrana životního prostředí, zajištění míru a bezpečnosti, lidských práv, výživy, vzdělání a zdraví 	EV – životní prostředí
	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce 	Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava	MDV – sdělovací prostředky EV – technika a dopad na životní prostředí